

secció excursionista

El gener passat us presentàvem la sortida conjunta amb el CEC de Barcelona; en aquesta ocasió volem presentar-vos la sortida programada per al diumenge 26, que completarà les dues sortides conjuntes que ens han aplegat un cop més a l'estimat Montsant. Us oferim també un article sobre l'àudio-visual que hem programat per al proper dia 16.

D'Escaladei a la Vilella Baixa

El proper 26 de març tornarem a sortir amb els companys del Centre Excursionista de Catalunya. Anirem al Montsant, més o menys a la mateixa zona que la vegada anterior, però per dos graus diferents. Sortirem de la carretera del Priorat i anirem cap al mas Tancat. Aquesta finca fou dedicada pels monjos de Escaladei a horta per al seu proveïment; era important i habitualment hi treballaven una seixantena de persones, i com tot el que fa referència a Escaladei fou abandonada. Fa pocs anys va

ser comprada pel nostre consoci, el Sr. Delfí Duch, que la restaurà i dedicà les terres al conreu de la vinya; a la masia instal·là un celler que té la denominació d'origen del Priorat, esperem tenir ocasió de visitar-la. En endinsarem a la muntanya i pujarem pel grau del Pi, un pas obert a la roca, que ens permetrà pujar dalt del pla del mas Deu. Passarem pel coll de la Guixera, i mentre podrem contemplar tot el Priorat històric. Continuarem i anirem a trobar el grau dels Bous, o del Cargol, un grau que a trossos encara con-

serva l'empedrat i sembla que era pas habitual de comunicació entre els pobles de la Vilella i Margalef o la Bisbal; ara és en desús. Gairebé al final arribarem a la petita font del Racó, o de les Olletes. Per anar-hi cal passar per un estret corriol arran de cingles i s'ha de tornar pel mateix lloc. La gent del país diu que cal fer soroll per si de cas a la font hi hagués algun porc senglar abeurant, ja que no fóra gaire oportú trobar-ne algun de cara. Ja quasi al pla arribarem a la Vilella Baixa, un petit poble digne de visitar. •

Anar al Sahara

Anar al Sahara ha estat una de les grans passions de la nostra vida. Fou un dia de novembre de l'any 1977 que sentírem per primera vegada, d'una forma directa, parlar del desert; palplantats en una cantonada qualsevol de Reus, en Joan ens explicava el seu darrer viatge: havia anat amb un R-5 a Algèria i havia vist el desert. Qui més qui menys de nosaltres havia estat al Marroc i havia fet la ruta que va de Ouarzazate a Ksar-es Souk (actualment Er-Rachidia) i en tornar parlàvem dels oasis, les palmers i les postes de sol; però ara, a l'escoltar aquelles descripcions, tots intuïm que allò era una altra cosa: els noms sonaven

com a més misteriosos: Ghardaïa, El-Golèa, In-Salah, i de la seva gent ens deien que eren estranys, que et miraven amb uns ulls negres i penetrants, amagats darrera un turbant que els tapava quasi tota la cara, els homes!, i que en canvi les dones oferien impudicament el seu rostre a totes les mirades, i que somreien i es mostraven amables amb l'home blanc; havien vist per primera vegada els tuaregs.

Aquell dia ens picà un mosquit més persistent que el de la malària: la curiositat per anar al desert. D'aquell primer viatge en sortiren diverses experiències; la primera, la necessitat de

tenir un vehicle apropiat, és a dir, un tot terreny. En aquells anys pràcticament els únics vehicles d'aquest tipus eren els Land Rovers; i així és que ens n'afanyarem un de segona mà i l'any 1979, en Joan, en Juanito i la Carme feren una volta de més de trenta dies i de 14.000 Km travessant per primer cop tot el Sahara i arribant fins a l'Àfrica negra. Quan veiérem les diapositives d'aquells grans espais oberts, d'aquells immensos mars de dunes, de la gent que hi habitava, i, sobretot, quan els nostres amics ens intentaven transmetre les sensacions que allí els envaiïen: el silenci, la petitesa humana, la soledat) encara ens

enfebràrem més en aquella dèria.

D'aquí en endavant quasi bé cada any pels volts de qualsevol dia de final d'estiu, després d'un sopar dels que fèiem habitualment, algú deixava caure enmig dels cafès i les copes el Michelin-153 acompanyat de la invariable pregunta: On anem enguany? Any rera any s'anà convertint en un ritual la preparació del viatge que s'anava fent més neguitosa a mesura que s'apropava el mes de desembre: empaquetar peces de recanvi dels Land Rovers, ara ja nous i equipats, eines, menjar, medicines, aconseguir visats, vacunar-se, documentació especial per

a
nar al Sahara ha estat una de les grans passions de la nostra vida. Fou el novembre de 1977 que sentírem per primera vegada parlar del desert

passar duanes amb el vehicle, etc., en fi pensar en tots aquells detalls per anar a un lloc on no hi ha res. Quantes vegades no ens hem maleït per haver oblidat aquell estri insignificant que allà baix esdevé vital, com un simple tallaungles!

A poc a poc els indrets del Sahara i del Sahel esdevingueren familiars, tant en les nostres converses com quan els retrobàvem de nou en una altra expedició. Imatges i sensacions que són encara tan vives com el primer dia: els carrers de Tmanghasset amb els seus tamarits i tuaregs coronats amb els xexes de més de 5 metres; l'alegria de veure les primeres cases de Djanet, quan no sabies si havies agafat la bona pista per arribar-hi; l'aire xafogós i gris que envolta la decadència de la que fou, en un altre temps, la rica i culta ciutat de Toumbouctou, avui mig colgada per la sorra; les pintures dels petris massissos del Tassili; els mil·lenaris xiprers de la vall de Tamrit; l'esfereïdora soledat del Bidó v; l'esvalot amb què t'envolten els nens de Tessalit oferint-te temptadores cerveses, després d'haver travessat el Tanezrouft; les al·lucinants discoteques i restaurants de Gao; l'olorosa, sonora i colorida vida al voltant del riu Niger, la recerca d'elefants per

les seves ribes; el silenci de les nits saharianes, on el senzill frec del dit gros del peu contra el sac de dormir produeix una fressa increïble; la soledat i la mirada trista dels nens de Fachi, Bilma i Dirkou; l'amable sornegueria de Jerome (l'únic subministrador de gasoil enmig del Teneré).

A l'Teneré, hi anàrem per primera vegada l'any 1989. Fou una fita important. *Il faut faire attention*, ens van dir els gendarmes d'Agadez, *Ça c'est le desert!* Efectivament allò és el desert; la resposta invariable a qui pregunta què hi ha al Teneré esdevé sempre la mateixa: res. Però això no és exactament cert: a fora, al teu voltant, si que només hi ha sorra, immenses dunes de sorra que formen intrincades valls d'on només el guia que t'acompanya en sap sortir; però al Teneré hi ha tot allò que hom no pot explicar i que sent quan va al desert: hi ets tu mateix, els teus amics que no han pogut venir, el sentiment de la bellesa absoluta acompanyada de la soledat total. Dificilment hom oblidava una nit al Teneré, al costat d'un petit foc fet amb un menat de branquillons recollits al llarg de tot el dia, ajaseat de cara al cel contemplat la infinita quantitat d'estels que l'habiten.

La darrera expedició al Sahara fou precisament al Teneré, durant el mes de gener de 1992. Corrien altres temps. A Algèria acabava de guanyar les eleccions el FIS. Això va provocar una gran por en els estaments que fins aleshores havien gaudit del poder en aquell país i el govern encara vigent va anul·lar la segona volta. No obstant això, l'ambient era encara tranquil i el FIS presentava una cara amable i acollidora -els nostres amics van ser allotjats en una escola corànica i farcits d'atencions- molt lluny de la que li hem conegut posteriorment. Els veritables problemes estaven en el sud, en aquell Sahara profund que mantes vegades havíem recorregut. Els seus amos i senyors, els tuareg, desposseïts ja feia anys de la seva senyoria i, sobretot, privats de la seva base econòmica, el comerç caravaner, havien esdevingut uns marginats i el darrer esglaó ètnic de qualse-

vol dels moderns estats que actualment els acullen, sigui Mali, Algèria o Niger.

Farts d'aquesta situació havien iniciat una revolta en la qual es mesclaven llurs ancestrals hàbits de guerrers i bandits. Travessar la zona fronterera entre Algèria i Niger i Mali havia esdevingut altament perillós, i més d'un estranger ja hi havia perdut el vehicle i fins i tot la vida. Així, la policia nigeriana de fronteres féu conèixer la quarantena de vehicles que s'havien aplegat a Fort Assamakka (frontera entre Niger i Algèria). Quedaven només 550 Km fins a Agadez, base de totes les expedicions al Teneré. Justament eren els més fàcils de recórrer i, mig protegits per la policia i mig emparats en la seguretat d'un grup prou nombrós, s'hi aventuraren. La resta del viatge fou, però, un neguit constant de notícies confoses que cada cop esdevien més alarmants. El projecte era travessar el Teneré en direcció nord i sortir per Djanet (Algèria). En Jerome, al qual calia visi-

tar obligatòriament per fer combustible, els assenyalà assenyadament el camí a l'oasi de Dirkou i indicant amb el seu índex el cel digué: *L'avion. C'est l'unique possibilité*. Els vehicles arribaren quatre mesos més tard via marítima.

En Pere Iglèsies, amb la seva destresa i sensibilitat habituals, ha fet un vídeo d'aquesta aventura. Si el voleu veure només us cal passar per la sala d'actes el proper dia 16 a les 8 del vespre.

JORDI NOGUÉS

